

TRØNDELAG MYRSELSKAPS ÅRSMØTE 1970

Årsmøte i Trøndelag Myrselskap ble avholdt i forbindelse med Landbruksuka i Trondheim tirsdag 14. april under ledelse av formannen, Nils Berg.

Til behandling forelå de etter vedtektene fastsatte saker.

Årsmelding og regnskap for 1969 ble referert og godkjent uten merknader. Regnskapet for 1969 viser et driftsoverskudd på ca. kr 2 700.—, men på grunn av at selskapet står i gjeld for ca. kr 7 200,— til Det norske myrselskap i forbindelse med myrinventeringer i Rissa kommune, blir det faktisk et driftsunderskudd på ca. kr 4 500,— i 1969.

I samsvar med revisorenes forslag om godkjenning av regnskapet for 1969, ble dette enstemmig vedtatt.

På valg var Nils Berg, H. Hagerup og Ulf Wirum som medlemmer av styret. H. Hagerup fraba seg gjenvalg mens Nils Berg og Ulf Wirum ble gjenvalgt. Som nytt styremedlem ble valgt Carl Ivar Storøy. Som formann ble Nils Berg gjenvalgt og som varaformann etter H. Hagerup ble valgt M. Sjøgard. Samtlige varamenn til styret ble gjenvalgt og som revisorer ble gjenvalgt S. Tiller og H. B. Hansen. Som representanter til Det norske myrselskap ble Nils Berg og Th. Løvlie gjenvalgt og som representant til Landbruksuka i Trondheim ble Nils Berg gjenvalgt med H. B. Hansen som varamann.

I forbindelse med den planlagte utbygging av Forravassdraget i Meråker, ble det endel diskusjon om Trøndelag Myrselskap skulle engasjere seg i naturvernsaker. En fant at naturvern ikke direkte faller under selskapets virksomhet, men at Trøndelag Myrselskap ville gi sin fulle støtte til at myrområdene i Forradalen skulle bli bevart som friluftsområde.

Ved slutten av årsmøtet rettet formannen en varm takk til H. Hagerup som etter å ha vært styremedlem i 48 år og varaformann i 41 år, ikke ønsket gjenvalg.

Ulf Wirum

SKOGENS INNVIRKNING PÅ MYRTORV

Av vit. ass. Torgeir Hauge

W. O. Binns: Some Effects of Tree Growth on Peat. Third International Peat Congress, August 18—23, 1968, Quebec, Canada.

Hvordan et skogbestand på myr påvirker fysiske og kjemiske egenskaper i torven er lite undersøkt. Binns prøver å klarlegge noen av de forandringer som skjer med torven etter skogplanting, og hans undersøkelse er derfor av stor interesse. Han har analysert torven ned til

45 cm's dybde på to 30-årige myrplantefelt med *Pinus contorta* og *Pinus silvestris* på Lon Mor, ett av de eldste myrforsøksfelt til Forestry Commission. Det ligger 170 m.o.h. i Inchnacardoch Forest ved Fort Augustus, Inverness-shire i Skottland. Feltene ble før planting drenert med grunne grøfter, dybde 15 cm, avstand 1,9—2,5 m. Hvert felt var delvis ugjødslet og delvis gjødslet med råfosfat eller thomasfosfat. Binns har dermed kunnet ta torvprøver til analyse fra *ikke tilplantet*, *tilplantet* og *tilplantet + gjødslet myr*. Humifiseringsgraden ble bestemt på den ikke tilplantede delen av hvert felt, og steg på Contorta-feltet fra H 2—3 i overflaten til H 8 i 45 cm's dybde. På feltet med vanlig furu steg humifiseringsgraden fra H 4—5 i overflaten til H 8—9 i 45 cm's dybde.

Når det gjelder resultatene av analysene, kan forfatteren sammenlikne hele torvprofiler, idet han har beregnet regresjonslikninger ved hjelp av «orthogonal polynomials». Hovedresultatene av undersøkelsen er følgende:

1. Det ble en markert nedgang i fuktighetsinnholdet i torven, ikke p.g.a. den grunne grøftingen, men p.g.a. evapotranspirasjon fra trærne. Krymping av torven i tilknytning til opptørking har ikke vist seg ved setting, men ved dannelse av underjordiske revner eller kløfter.
2. Kalium- og fosfor-innholdet var lavere under gjødslet Contortafuru enn på uplantet myr, og liknende tendens ble også funnet under mindre vekstkraftig vanlig furu.
3. Surhetsgraden økte (pH ble redusert) der torven var tørket opp.
4. Det var en markert økning i Na-innholdet under vekstkraftige trær. Dette mener forfatteren bare kan skyldes salt fra sjøvinder som har satt seg på trekronene og siden blitt vasket ned av nedbøren.
5. Det var ingen tydelig effekt av behandlingene på totalt N-, Ca- og Mg-innhold.

Den store betydningen av en transpirerende vegetasjon for vannusholdningen på myr er påpekt i flere undersøkelser tidligere. Resultatene av Binns' undersøkelser understreker bare nødvendigheten av skikkelig grøtting ved skogkultur på myr, særlig i starten, før skogplantene kan bidra til tørtleggingen ved sin transpirasjon.

Det er her registrert oppsprekking av torven som «svar» på opptørkingen. Binns forklarer sprekkdannelsen med at tørkingen i feltet går sakte; dette gir antagelig torven økt indre styrke, slik at den yter større motstand mot sammensynkning, og heller sprekker opp. Hvorvidt slik oppsprekking også finner sted i stor utstrekning i norske myrer er vanskelig å si. De registrerte opplysninger om humifiseringsgrad og vegetasjon samt egne inntrykk fra Lon Mor (under tegnede besøkte Lon Mor høsten 1969) tilsier imidlertid at forskjellen

til mange norske myrer ikke er større enn at tilsvarende fenomener også kan være vanlige hos oss.

Skogbestandet synes å tappe det øvre torvlaget for næringsstoffene P og K. Da det er velkjent at disse stoffene i de fleste tilfeller må tilføres ved skogreising på myr, får dette knapt store praktiske følger. Men det er verdifullt å vite at forrådet av næringsstoffer i torven minker, slik at det på noe lengre sikt kan kompenseres for tapet i form av økt gjødseltilførsel.

Senkningen av pH ved opptørking syntes ikke være så stor at den vil ha betydning for skogens vekst.

Det ville sikkert være av stor interesse å få utført liknende undersøkelser i norske myrer. Dersom det da ble registrert tilsvarende resultater, vil dette måtte få konsekvenser for den neste skoggenerasjon, særlig når det gjelder dreneringen. Binns påpeker også at det hovedintrykk som blir igjen etter undersøkelsen er den markerte forandring i torvens fysiske egenskaper, og at teknikken for etablering av neste skoggenerasjon dermed må bli forskjellig fra den første.

TILFØRING AV PLANTENÆRINGSSTOFFER MED NEDBØREN I NORGE

Statens Jordundersøkelse under ledelse av professor, dr. J. Låg, påbegynte i 1954 en landsomfattende registrering av nedbørens innhold av plantenæringsstoffer. Undersøkelsen omfatter nå 12 meteorologiske stasjoner rundt om i landet, de første var Ås, Vågåmo og Lista. De 9 som senere er kommet til er Ytterøy, Gjermundnes, Tana, Fortun, Fanaråken, Trysil, Kise, Stend og Dalen. I tidsskriftet: «Forskning og forsøk i landbruket» for 1963 er offentliggjort resultater av analyser av nedbørsvann fra og med 1955 for de tre førstnevnte stasjoner, og fra 1957 for de øvrige, unntatt Tana, som først kom med i 1958. For alle stasjoner gjelder oppgavene til og med 1963.

Undersøkelsene kom i stand på svensk initiativ, hvor liknende undersøkelser foretas. Alle kjemiske undersøkelser foretas i Sverige. Disse omfatter nitrogen, både bundet i nitrat og ammoniakk, dessuten svovel, klor, natrium, kalium, magnesium og kalsium. Videre bestemmes pH-verdien, innholdet av hydrokarbonat samt den elektriske ledningsevne. Stoffmengdene i nedbørsvannet er angitt i mg/m², og omregnet til kg/dekar pr. år. Fra meldingen gjengir vi her de viktigste resultatene.

Totalinnholdet av nitrogen varierer mellom yttergrensene 0,08—0,6, for svovel er tallene 0,3—1,9 kg, for klor 0,1—25,7 kg, for natrium 0,1—14,8 kg, for kalium 0,08—0,8 kg, for magnesium 0,04—1,7 kg og for kalsium 0,3—1,4 kg. Det er m.a.o. store variasjoner mellom sta-